

بررسی همه گیرشناسی بیماران مبتلا به استئومالاسی

* نیره سعادت^۱ MD، رضا رجبیان^۲ MD

^۱ استادیار بیماریهای داخلی، ^۲ استاد بیماریهای داخلی و غدد

تاریخ دریافت: ۸۴/۸/۳۰ - تاریخ پذیرش: ۸۵/۴/۱۵

خلاصه

مقدمه: مینرالیزاسیون تاخیری و ناکافی در بالغین را استئومالاسی می نامند. علت اصلی آن کمبود ویتامین D است. این مطالعه با هدف بررسی همه گیرشناسی و وضعیت تغذیه و محل زندگی بیماران استئومالاسی انجام گردیده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی در بیماران استئومالاسی در سالهای ۱۳۷۴-۱۳۸۴ که به بخش و درمانگاه روماتولوژی و غدد بیمارستان قائم (عج) مشهد مراجعه کرده بودند، انجام گردید. ۵۲ بیمار استئومالاسی که بیماری آنها توسط رادیوگرافی و وجود شکستگی کاذب و یا بیوپسی تایید شده مورد مطالعه قرار گرفتند. از کلیه بیماران علاوه بر رادیوگرافی آزمایشهای خونی نیز انجام شد.

درمان استئومالاسی به صورت قرص خوراکی کلسی تریول ۰/۲۵ میکروگرم و یا تزریق عضلانی (۳۰۰۰۰۰ واحد) ویتامین D انجام گردید. جهت پیشگیری از عود مجدد، ویتامین D تزریقی هر ۶-۱۲ ماه تکرار شد. مشخصات فردی، وضعیت اقتصادی- اجتماعی، نوع تغذیه، سابقه بیماری و نتایج آزمایشگاه در پرسشنامه ثبت گردید. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش گردید.

نتایج: از ۵۲ بیمار مورد مطالعه، ۴۷ نفر (۹۰٪) زن و ۵ نفر (۱۰٪) مرد بودند. ۴۴ نفر دارای شکستگی کاذب بودند. بر طبق آمار بدست آمده کاهش معنی دار در میزان کلسیم ($p < 0.005$)، فسفر ($p < 0.002$)، آلکالن فسفاتاز ($p < 0.002$)، پارانورمون سرم ($p < 0.004$) نسبت به دامنه طبیعی وجود داشت. در این مطالعه در زمستان و اوایل بهار بیماری استئومالاسی بیشتر بود ($p < 0.005$). فراوانی استئومالاسی در خانمهای جوان (۱۹-۱۰ سال) بیشتر از خانمهای بالای ۳۰ سال بود ($p < 0.004$). در نمونه های استئومالاسی با کمبود ویتامین D با درمان ویتامین D بهبود یافتند.

نتیجه گیری: استئومالاسی به صورت یک بیماری پنهان در شمال شرق ایران وجود دارد. شایعترین علت استئومالاسی کمبود ویتامین D و کمبود اشعه ماوراء بنفش است. اگر چه امکان استفاده از اشعه آفتاب در ایران به راحتی فراهم است.

واژه های کلیدی: استئومالاسی، ویتامین D، کلسیم